

2026年「伊勢」と日本スタディプログラム最終レポート

第12回「伊勢」と日本スタディプログラムがいよいよ終わりを迎えつつあります。私は本プログラムに参加させていただいたことを大変光栄に思っております。本プログラムは皇學館大学が伊勢市と協力して実施し、日本学の様々な分野の研究者、博士課程、修士課程の学生を主な対象として講義やフィールドワークなどを通し、日本文化の基盤の一つである神道への理解を深めることを目的としています。

外宮と内宮を擁する伊勢は、神道と切り離せない土地であり、神道を単なる研究・勉強の対象としてではなく、生きている実践として捉える視点を与えてくれます。

この点は、神道の理解を「学ぶこと」だけでなく「体験すること」によって築いていくという、本プログラムの基本的な理念そのものに通じるものです。そして、その理念は今回の実施を通じて、確かに体現されていたと感じています。なぜなら、数多くの神社、寺院への参拝や特別参拝を含め、とりわけ通常の参拝者や巡礼者が立ち入ることのできない場所に入る機会があったことが大きな要因だったからです。また、内宮を間近で拝見できたことは、私にとって非常に貴重で特別な体験でした。

加えて、日本学の様々な分野の研究者の方々と出会えたことにも心から感謝しております。皇學館大学の先生方はもちろん、プログラム参加者の方々との交流も含め、学内外での講義や現地での観察、そしてそれらを踏まえた対話や議論は、私自身の神道についての理解や知識を大きく深めると同時に、歴史、文学、言語、観光、さらには日本における宗教習合といったテーマなどへの視野を広げることができました。

プログラム全体は非常に密度が高く、午前の講義、午後のフィールドワークや各地への訪問、そして夜は参加者同士の会話、それらが積み重なって、充実している一方で、身体的にも精神的にも負荷の大きい三週間となりました。なお、本プログラムの全ての活動が日本語で行われたことも特筆すべき点です。専門的な語彙が多く用いられるため、一定の難しさはありましたが、私にとってはむしろ今後の学習へ向けた強い刺激となり、新たな概念や用語を学ぶことで語学力と専門性の双方をさらに伸ばしていきたいという気持ちにつながりました。

改めて、本プログラムに参加でき、伊勢とその周辺でこの三週間を過ごせたことに、深く感謝しております。学術的にも非常に実りが多く、強い刺激を受けた時間であり、これまでの私の研究活動の中でも、間違いなく最も印象深い経験だったと強く感じています。伊勢で得た知見と築いたつながりは今後も長く私の中に残り続けると確信しています。

そして、今後も本プログラムが継続され、さらに発展していくことでより多くの方々が伊勢と日本をこのように特別なかたちで体験できる機会が広がっていくことを願っています。

Ise and Japan Study Program 2026

Podsumowanie

Właśnie dobiega końca dwunasta edycja „Ise and Japan Study Program”, w której miałem ogromną przyjemność uczestniczyć. Program ten, organizowany przez Uniwersytet Kogakkan we współpracy z miastem Ise, a kierowany do japonistów – badaczy, doktorantów i magistrantów – ma na celu pogłębienie zrozumienia *shintō*, religii będącej jedną z podstaw japońskiej kultury, poprzez cykl wykładów oraz zajęcia terenowe.

Ise jako takie, ze względu na ulokowane w nim chramy *Gekū* i *Naikū* jest miejscem nierozzerwalnie związanym z religią i pozwala spojrzeć na *shintō*, nie tylko jako na temat badań, lecz także jako na żywą praktykę.

Wpisuje się to w główne założenie programu, którego całość zbudowana jest w taki sposób, by zrozumienie *shintō* budować nie tylko przez naukę, ale także przez jego doświadczanie – co zdecydowanie udało się osiągnąć także w tej edycji. Przyczyniły się do tego liczne wizyty w chramach i świątyniach, w tym te, podczas których mogliśmy wejść do miejsc niedostępnych dla zwykłych odwiedzających i pielgrzymów. W szczególności możliwość zobaczenia *Naikū* z bliższej perspektywy była dla mnie bardzo cennym i wyjątkowym przeżyciem.

Ponadto jestem niezwykle wdzięczny za możliwość spotkania ze specjalistami i badaczami różnych dziedzin japonistyki – zarówno z wykładowcami i pracownikami naukowymi Uniwersytetu Kogakkan, jak i z innymi uczestnikami programu. Zajęcia na uczelni i poza nią, obserwacje poczynione w ich trakcie oraz możliwość prowadzenia rozmów i dyskusji na ich podstawie znacząco przyczyniły się do pogłębienia mojej wiedzy i zrozumienia *shintō*, a także do poszerzenia perspektyw na tematy takie jak historia, literatura, język, turystyka oraz japoński synkretyzm religijny.

Całość programu była niezwykle intensywna – poranne wykłady, popołudniowe zajęcia w terenie i wyjazdy, a także wieczory spędzone na rozmowach z innymi uczestnikami, które złożyły się na satysfakcjonujące, lecz fizycznie i mentalnie wymagające trzy tygodnie. Warto także wspomnieć, że wszystkie zajęcia w ramach programu prowadzone były w języku japońskim – co ze względu na ilość używanego podczas nich słownictwa specjalistycznego – stanowiło pewne wyzwanie. W moim

odczuciu było to jednak przede wszystkim impulsem do dalszej nauki – poznawania nowych pojęć i tym samym poszerzania moich kompetencji językowych oraz fachowych.

Jestem niezwykle wdzięczny za możliwość udziału w tym programie oraz spędzenia tych trzech tygodni w Ise i jego okolicach. Był to dla mnie bardzo inspirujący i owocny naukowo czas oraz bez wątpienia najciekawsze doświadczenie w mojej dotychczasowej karierze naukowej. Wierzę, że zdobyta tutaj wiedza i nawiązane znajomości zostaną ze mną na długo.

Mam nadzieję, że w kolejnych latach program ten będzie kontynuowany i będzie się dalej rozwijał, aby jak najwięcej osób mogło doświadczyć Ise i Japonii w tak wyjątkowy sposób.